

SFS 2010:1889

Utkom från trycket
den 21 december 2010

Lag om ändring i firmalagen (1974:156);

utfärdad den 9 december 2010.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om firmalagen (1974:156)³
dels att 5, 6 och 23 §§ ska upphöra att gälla,
dels att 2–4, 7, 8, 10, 15–18, 20, 22, 24 och 25 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas tjugoen nya paragrafer, 2 a, 16 a–16 q och
28–30 §§, samt närmast före 16, 16 b, 16 c, 17, 28 och 30 §§ nya rubriker av
följande lydelse.

2 §⁴ Näringsidkare förvärvar ensamrätt till firma genom registrering eller inarbetning. Ensamrätt till sekundärt kännetecken förvärvas genom inarbetning.

Firma registreras enligt bestämmelserna i denna lag och vad som föreskrivs i annan författning om registrering av visst slags firma. Ensamrätten till en registrerad firma gäller inom det område som registreringen omfattar.

Ett näringskännetecken ska anses inarbetat om det här i landet inom en betydande del av den krets till vilken det riktar sig (omsättningskretsen) är känt som beteckning för den verksamhet som bedrivs under kännetecknet. Om näringskännetecknet är inarbetat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

2 a § Den som innehar ett varumärke eller ett annat varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken. Om varukännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som använder sitt namn som näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för den verksamhet som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

3 § Ensamrätten till ett näringskännetecken enligt 2 och 2 a §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken som är

¹ Prop. 2009/10:225, bet. 2010/11:NU6, rskr. 2010/11:55.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 195, 2.6.2004, s. 16, Celex 32004L0048).

³ Senaste lydelse av 6 § 1994:1509.

⁴ Senaste lydelse 1994:1509.

1. identiskt med näringskännetecknet för verksamhet av samma slag,
2. identiskt med eller liknar näringskännetecknet för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av näringskännetecknet, eller
3. identiskt med eller liknar ett näringskännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen drar otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning är till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende.

Ensamrätten till en registrerad firma hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder ett tecken som avses i första stycket inom det område där firman är skyddad, om det visas att innehavaren av firman inte kan lida skada av detta.

4 § Ensamrätten till ett näringskännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett näringskännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. sitt namn eller sin adress,
2. uppgifter om verksamhetens art eller en i verksamheten utbjuden varas eller tjänsts art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan eller tjänsten är framställd, eller
3. ett allmänt brukat Ortsnamn.

7 § Gör flera anspråk på ensamrätt till näringskännetecken som är identiska eller liknar varandra på det sätt som anges i 3 §, ska den ha företräde som har tidigaste grund för sitt anspråk, om inte annat följer av 8 §.

8 § Rätten till ett inarbetat näringskännetecken ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett näringskännetecken som är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 3 §, om innehavaren av den äldre rätten inte inom rimlig tid vidtagit åtgärder för att hindra användningen av det yngre kännetecknet. I dessa fall hindrar inte rätten till det yngre näringskännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna, får en domstol i de fall som avses i första stycket om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av Ortsangivelse eller innehavarens namn.

10 §⁵ En firma får inte registreras om den

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,
2. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som firma, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning,
3. i annat fall är ägnad att vilseleda allmänheten,

⁵ Senaste lydelse 1995:1276.

4. är identisk med ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma slag,

5. är identisk med eller liknar ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av firman leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder firman och innehavaren av näringskännetecknet,

6. är identisk med eller liknar ett äldre näringskännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen av firman skulle dra otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning vara till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende,

7. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan,

8. innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som någon annans egenartade efternamn, allmänt kända konstnärsnamn eller likartat namn, om användningen av firman skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avlidna,

9. innehåller något som kränker annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk, eller

10. innehåller något som är ägnat att uppfattas som benämning på en stiftelse, ideell förening eller liknande sammanslutning.

De hinder för registrering som anges i första stycket 4–6 gäller på motsvarande sätt för

1. ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige,

2. ett gemenskapsvarumärke som är registrerat enligt rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken⁶ eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Europeiska unionen, samt

3. ett inarbetat varukännetecken.

Om den firma som ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet och den äldre rättigheten utgörs av ett inarbetat näringskännetecken eller av ett sådant namn eller inarbetat varukännetecken som är skyddat enligt 2 a §, finns det hinder mot registrering endast om skyddet för den äldre rättigheten gäller inom en väsentlig del av landet.

Trots första stycket 4–10 och andra stycket får registrering ske, om den vars rätt är i fråga medger det och hinder inte finns enligt första stycket 1–3.

15 §⁷ På yrkande av den som har lidit firmaintrång får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrånget att fortsätta med det.

Om käranden visar sannolika skäl för att firmaintrång, eller medverkan till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrät-

⁶ EUT L 78, 24.3.2009, s. 1 (Celex 32009R0207).

⁷ Senaste lydelse 2009:113. Ändringen innebär bl.a. att första och tredje styckena upphävs.

ten till näringskännetecknet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden in- till dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har beslutats. Innan ett så- dant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förbere- delse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer sä- kerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar kä- randen förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsokningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats en- ligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestäm- melser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet. Ta- lan ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

| *Grunder för hävning*

16 § En registrering av en firma får hävas om

1. firman har registrerats i strid mot denna lag eller mot vad i annan för- fattning är föreskrivet om firma,
2. registreringen fortfarande strider mot lagen, och
3. rätten till firman ändå inte får bestå enligt 8 §.

En registrering får vidare hävas om

1. innehavaren har upphört att vara näringsidkare,
2. firman har förlorat sin särskiljningsförmåga,
3. firman har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller
4. firman har blivit vilseledande.

I de fall som avses i första stycket får registreringen inte hävas på den grunden att det enligt 10 § första stycket 4–7 finns ett hinder mot den, om hindret utgörs av en äldre registrerad firma och den äldre firman inte uppfyl- ler kraven på användning enligt 16 a §.

16 a § En registrering av en firma får hävas om innehavaren inte har gjort verkligt bruk av firman i Sverige för den verksamhet som den registrerats för inom fem år från den dag då frågan om registrering slutligt har avgjorts eller inom en period av fem år i följd. Registreringen får dock inte hävas på grund av underlåten användning om det finns giltiga skäl till att firman inte har an- vänts.

Med sådant bruk som avses i första stycket likställs att firman används

1. i en annan form än den registrerade, om avvikelser avser endast detaljer som inte förändrar firmans särskiljningsförmåga, och

2. av någon annan med innehavarens samtycke.

Registreringen får inte hävas om firman har använts under tiden mellan utgången av femårsperioden och ingivandet av ansökan om hävning av registreringen. Användning som påbörjas eller återupptas efter femårsperiodens utgång och inom tre månader före ingivandet av ansökan om hävning ska dock lämnas utan avseende, om förberedelserna för att påbörja eller återuppta användningen vidtogs efter det att innehavaren fått kännedom om att en ansökan om hävning kunde komma att göras.

Tillvägagångssätt

16 b § Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos berörd registreringsmyndighet enligt 16 c–16 q §§ (administrativ hävning).

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 9 §, 10 § första stycket 1–3, 16 § andra stycket eller 16 a § får också inledas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Administrativ hävning

16 c § En ansökan om administrativ hävning ska innehålla

1. uppgifter om parterna i den utsträckning som anges i 33 kap. 1 § rättegångsbalken,
2. ett yrkande om hävning och uppgift om den registrering som yrkandet avser, och
3. en redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet om hävning.

En sökande ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vad ansökan i övrigt ska innehålla.

16 d § Är ansökan så bristfällig att den inte kan läggas till grund för handläggning av ärendet, ska registreringsmyndigheten förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Detsamma gäller om sökanden inte har betalat ansökningsavgiften.

Följer sökanden inte föreläggandet, ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i föreläggandet.

Ansökan ska också avvisas om den avser någon annan åtgärd än hävning av en registrering eller om det finns något annat hinder mot att den tas upp till prövning.

16 e § Återkallar sökanden ansökan, ska ärendet avskrivas.

16 f § Om det kan antas att ansökan är ogrundad, ska ansökan behandlas som om innehavaren har bestritt den. I sådant fall ska 16 j § tillämpas.

16 g § Tar registreringsmyndigheten upp ansökan till prövning, ska myndigheten förelägga innehavaren av registreringen att yttra sig inom en viss tid från det att ansökan delgavs innehavaren.

I föreläggandet ska innehavaren uppmanas att

1. ange om ansökan medges eller bestrids och, om ansökan bestrids, skälen för bestridandet, och
2. lämna de uppgifter om sig själv som avses i 33 kap. 1 § första–tredje styckena rättegångsbalken, i den utsträckning uppgifterna i ansökan är ofullständiga eller felaktiga.

I föreläggandet ska det upplysas om att ärendet kan komma att avgöras även om innehavaren inte svarar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vad föreläggandet i övrigt ska innehålla.

16 h § Föreläggandet enligt 16 g § ska delges innehavaren. Delgivningen ska ske på det sätt som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål.

En kopia av ansökningshandlingarna ska fogas till föreläggandet när handlingarna innehåller något utöver vad som framgår av föreläggandet.

Ska sökanden se till att delgivning sker, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

16 i § Har registreringsmyndigheten inte kunnat delge föreläggandet, ska myndigheten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om sökanden ska erbjudas att själv se till att delgivning sker. Hänsyn ska tas till det arbete och den kostnad som därtills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Antar sökanden inte erbjudandet, ska ansökan avvisas.

Ska sökanden se till att delgivning sker, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

16 j § Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet ska överlämnas till tingsrätt.

En begäran om överlämnande ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från den dag då underrättelsen om bestridandet sändes till sökanden. I sin begäran ska sökanden ange de omständigheter och de bevis som åberopas, samt ange vad som ska styrkas med varje bevis. Sökanden ska samtidigt ge in de skriftliga bevis och andra handlingar som åberopas.

Har sökanden begärt överlämnande i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig. Har sökanden inte begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet avskrivas.

16 k § En underrättelse om att innehavaren har bestritt ansökan enligt 16 j § första stycket ska innehålla en upplysning om

1. att sökanden kan begära överlämnande till tingsrätt,
2. inom vilken tid en sådan begäran ska ges in,
3. vad en sådan begäran ska innehålla, och
4. vad som i övrigt anges i 16 j §.

16 l § Har innehavaren inte bestritt ansökan i rätt tid, ska registreringsmyndigheten häva registreringen i enlighet med ansökan.

16 m § Innehavaren av en registrering som hävts enligt 16 l § får ansöka om återvinning. En sådan ansökan ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från dagen för beslutet.

Har innehavaren ansökt om återvinning i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig. I annat fall ska registreringsmyndigheten avvisa ansökan.

16 n § Underrättelse om hävning ska sändas till sökanden och innehavaren.

Avvisas en ansökan om hävning, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Avvisas en ansökan om återvinning, ska myndigheten underrätta innehavaren om detta. Meddelar myndigheten något annat beslut som innebär att ärendet avgörs, ska både sökanden och innehavaren underrättas om beslutet, om det inte är uppenbart onödigt.

16 o § Sedan tiden för ansökan om återvinning löpt ut, har ett beslut om hävning enligt 16 l § rättskraft i enlighet med vad som gäller för en dom i ett tvistemål som har vunnit laga kraft.

16 p § Om ett ärende har överlämnats till en tingsrätt, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till registreringsmyndigheten. De handlingar som sökanden gett in ska anses som stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när rätten beslutar om målets handläggning.

16 q § Om en tingsrätt, som får ett mål från en registreringsmyndighet eller från en annan tingsrätt, finner att det inte framgår av handlingarna att tingsrätten är behörig att handlägga målet, ska rätten överlämna målet till en annan tingsrätt som kan vara behörig. Tingsrättens beslut om överlämnande får inte överklagas.

Avförande av registrering

17 § Om registreringen av en firma har hävts av registreringsmyndigheten enligt 16 l § eller av en domstol, ska registreringen avföras ur registret när avgörandet har vunnit laga kraft. Beslutet ska kungöras.

Om en registrering hävs, kan beslutas att firmaregistreringen får stå kvar i registret under viss tid som skäligen behövs för att anta en ny firma och ansöka om dess registrering.

18 §⁸ Gör någon firmaintrång och sker det uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Avser intrånget en firma som är skyddad enbart på grund av registrering, ska inte dömas till ansvar för det intrång som gjorts före registreringsdagen.

⁸ Senaste lydelse 1994:237.

Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 15 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

Åklagaren får väcka åtal för brott som avses i första eller andra stycket endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

20 §⁹ På yrkande av den som har lidit firmaintrång får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta att egendom på vilken näringskännetecken olovligen förekommer ska återkallas från marknaden, ändras eller förstöras eller att någon annan åtgärd ska vidtas med den. Detsamma gäller i fråga om hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid intrånget.

Sådan egendom som avses i första stycket får tas i beslag om det skäligen kan antas att ett brott enligt 18 § har begåtts. I fråga om ett sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Ett beslut om åtgärd enligt första stycket får inte innebära att den som har lidit firmaintrång ska betala ersättning till den som åtgärden riktas mot.

Åtgärder enligt första stycket ska bekostas av svaranden om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Ett beslut som avses i denna paragraf ska inte meddelas, om förverkande eller någon åtgärd till förebyggande av missbruk ska beslutas enligt 18 a § eller enligt brottsbalken.

22 § Förs talan om intrång i en registrerad firma och gör den mot vilken talan förs gällande att registreringen är ogiltig, får frågan om ogiltighet prövas endast sedan talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att registreringen är ogiltig att inom viss tid väcka sådan talan.

Första stycket ska också tillämpas om det i ett mål som gäller fastställsetalan avseende en registrerad firma görs gällande att registreringen är ogiltig.

24 § Om det inte finns någon domstol som enligt rättegångsbalken är behörig att ta upp ett mål om hävning av registreringen av en firma, om firmaintrång eller om fastställsetala, väcks talan vid Stockholms tingsrätt.

25 §¹⁰ En domstol ska underrätta registreringsmyndigheten om en dom som gäller

1. hävning av en registrering av en firma, eller
2. intrång i en registrerad firma.

Domstolen ska även underrätta registreringsmyndigheten om en dom i ett mål i vilket förts fastställsetalan avseende en registrerad firma.

Överklagande

28 § Ett beslut enligt 16 l § om administrativ hävning av en registrering av en firma får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut genom vilket ett ärende har överlämnats till tingsrätt eller avskrivits enligt 16 j § tredje

⁹ Senaste lydelse 2009:113. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

¹⁰ Senaste lydelse 2004:238.

stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till tingsrätt inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

29 § Ett överklagande enligt 28 § görs till den tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig enligt 10 kap. rättegångsbalken att pröva frågan om hävning av registrering. Om det inte finns någon domstol som enligt rättegångsbalken är behörig att pröva överklagandet, ska beslutet överklagas till Stockholms tingsrätt.

Överklagandet ges in till registreringsmyndigheten.

Vid handläggningen i domstol tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden. Registreringsmyndigheten ska dock inte vara part i domstolen.

Bemyndigande

30 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om administrativ hävning av firmaregistrering enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2. De nya bestämmelserna ska tillämpas även på näringskännetecken som har inarbetats, firmor som har registrerats eller firmaregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.

3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

4. Nationella och internationella varumärken som genom registrering har beviljats skydd i Sverige enligt äldre föreskrifter ska anses utgöra sådana varumärken som avses i 10 § andra stycket 1.

På regeringens vägnar

BEATRICE ASK

Malin Bonthron
(Justitiedepartementet)

